

ProAgria

Lypsykarjan
tuotosseurannan tulokset
2024

Sisältö

Tuotosseuranta on yhteistyötä	3
Tuotosseurannan edut	4
Tuotosseuranta Suomessa	5
ICAR	6
Vuoden 2024 ruokintakatsaus: vaihteluiden vuosi	9
Genomitestaus ja NTM – loistavat yhdessä!	11
Katsaus lehmien terveyteen ja poikimisiin	14
Maidontuotannon talousvuosi 2024	16
Tieto tukena tilan kehityksessä	18
Perinteitä ja tulevaisuuden tekijöitä	20
TULOKSET 2024	22
Tuloksia ProAgria-keskuksittain	29
Tuloksia roduittain	33
Tuotosseurantakarjat 2024	41

ProAgria Keskusten Liitto
Maaliskuu 2025

Julkaisun ovat koonneet Jaana Kiljunen ja Teija Hellberg ProAgria Keskusten Liitosta.
Lisätietoja: Jaana Kiljunen, jaana.kiljunen@proagria.fi

Tilastoja lainattaessa mainittava lähteenä ProAgria Tuotosseuranta 2024.

Tuotosseuranta on yhteistyötä

Tuotosseuranta on ainoa kansainvälistä standardia noudattava maidontuotannon tiedonkeruujärjestelmä, jonka laskenta seuraa samoja sääntöjä kaikissa kansainvälisen kattojärjestön ICARin yli 60 jäsenmaassa. Eläin-, karja- ja maakohtaiset tulokset ovat näin vertailukelpoisia. ICAR myös auditoi tuotosseurantaorganisaatiot joka viides vuosi. Voidaankin sanoa, että tuotosseuranta on tiedonkeruun *Golden Standard*.

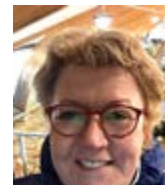
Tuloksia käyttävät hyväkseen yrittäjät itse tilan johtamisessa ja arkipäivän valinnoissa, eri asiantuntijat neuvontapalveluissa, kuten talous- ja ruokintaneuvonnassa, sekä eläinlääkärit palveluissaan. Lisäksi tuotosseuranta on elintärkeää raaka-ainetta lypsykarjan jalostusarvostelulle genomisesta valinnasta huolimatta. Tietoja hyödynnetään myös hiililaskennoissa, lukuisissa alan tutkimuksissa sekä kansainvälisissä tilastoissa, ja ne muodostavat hyvän tietopohjan erilaisille hyvinvointikriteereille. Niin ikään pankkien kiinnostus tuotannon säännönmukaista dokumentointia kohtaan on kasvanut. Tämän lisäksi monet yrittäjät arvostavat turvassa olevaa tilatason historiatietoa.

Tuotosseuranta on meillä varsin suosittua; 73 % suomalaisista maito-tiloista kuuluu tuotosseurantaan ja lehmistä peräti 80 %. Tämä on kansainvälisesti tarkasteltuna kelpo osuus. Tuotosseurantaan kuuluvat tilat ovat keskimäärin myös 21 lehmän verran muita karjoja suurempia. Mukana ovat siis tulevaisuuden tilat.

Tuotosseuranta tarjoaa yrittäjille lukuisia muokattavia raportteja ja sovelluksia, ja niitä myös kehitetään koko ajan. Vastavuoroisesti tuotosseurantaan osallistuminen vaatii yrittäjältä tarkkuutta, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä.

Tuotosseurannalle on Suomessa kansainvälisesti tarkasteltuna suosittu puitteet. Suomalainen toimintamalli perustuu viljelijöiden päätöksentekoon omistamissaan organisaatioissa. Tuotosseurantaan ja sen tiedonkeruuseen osallistuvat organisaatiot – ProAgria, Faba ja meijerit – toimivat tiiviissä yhteistyössä. Mukana on myös kansainvälisesti tarkasteltuna edistyksellinen ja ammattitaitoinen IT-talo Mtech Digital Solutions, sekin tuottajien omistama. Meillä meijerit osallistuvat näytelogiikkaan, tarvikkeiden toimitukseen sekä analytiikkaan. Kansainvälisestä käytännöstä poiketen maitotilayrittäjät saavat Suomessa ottaa tuotosseurantanäytteet itse.

Tähän julkaisuun on koottu vuoden 2024 maidontuotannon tuloksia kaikkien kiinnostuneiden hyödynnettäväksi.

Jaana Kiljunen
Kehitysjohtaja
ProAgria Keskusten Liitto

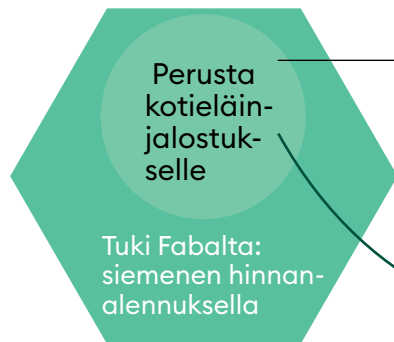
Tuotosseurannan edut

Tunnuslukuja hyödyntävät:

- Yrittäjä itse ja tilalla työskentelevät
- Eri asiantuntijat (neuvonta, jalostus, meijeri)
- Pankit ja vakuutuslaitokset
- Eläinlääkärit
- Jalostusarvostelu
- Opinnäytetyöt, gradut, väitöskirjat, tutkimukset
- Hallinto ja kansainväliset vertailut

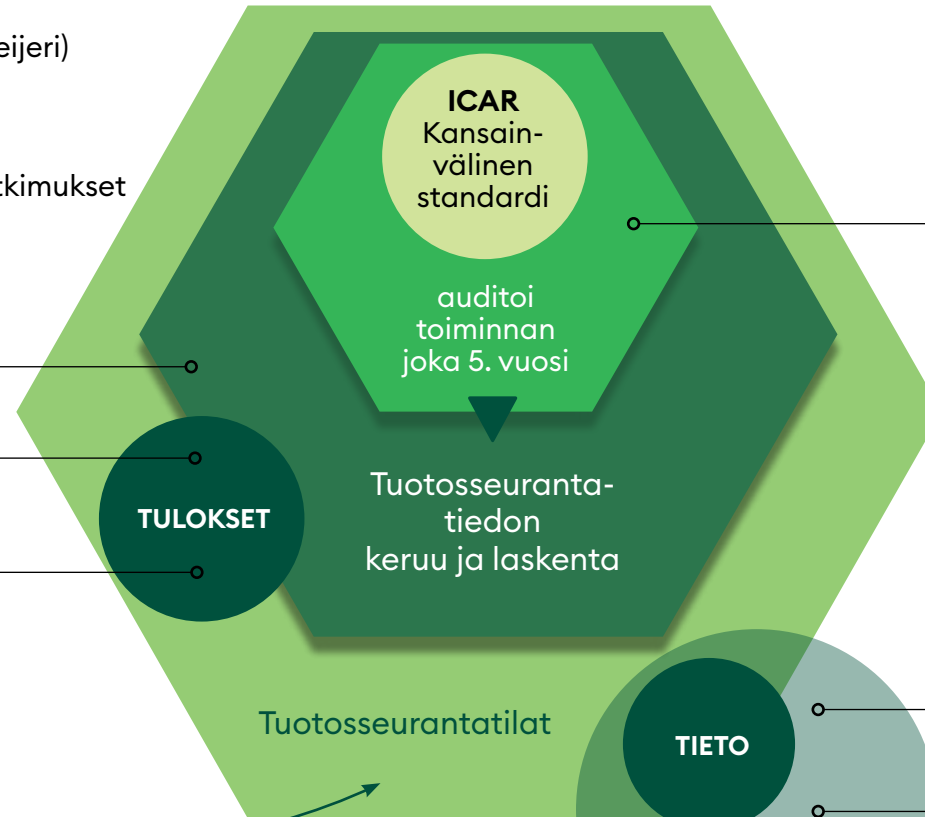
Vertailukelpoiset tunnusluvut eri karjojen ja eläinten välillä

Tulokset ovat vertailukelpoisia eri maiden välillä

Jalostusarvot julkaistaan vain tuotosseuranta-tilojen eläimille

Genomisen valinnan käyttö on mahdollista vain tuotosseurantatiloille

Tiedon laadunvarmistus on rekisterissä

Laatupisteiden avulla voi itse seurata tiedon laatua

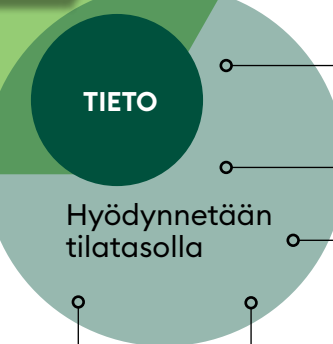
Myös historiatieto säilyy varmasti

Johtamisessa ja päätöksenteossa

- Päätösten talousvaikutusten arvioinnissa
- Budjetoinnin pohjana
- Talousanalyysien pohjana
- Pankin edellyttämänä tietona

Vertailutietona muihin tiloihin ja omiin aiempiin tuloksiin

- Tuotannon analysoinnissa ja kehittämisessä
- Hiililaskelmien pohjana
- Vastuullisuusraportin osana

Ruokinnan suunnittelussa ja onnistumisen arvioinnissa

- Utareterveyden hallinnassa
- Eläinkaupassa arvon määrittämisessä
- Poistopäätösten tukena

Tuotosseuranta Suomessa

ICAR

ICAR – The International Committee for Animal Recording

icar.org

- Kansainvälisten periaatteiden ja standardien määrittely
- Jäsenorganisaatioiden auditointi
- Mittalaitteiden hyväksyminen ja rekisterin ylläpito
- Sertifioinnin myöntäminen

Interbull-alkomitea: kotieläinjalostuksen säännöt ja kansainväliset arvosteluvvertailut.

130 jäsentä
60 eri maassa

Tuotosseuranta rahoitetaan Suomessa pääsääntöisesti seurantaan kuuluvien maitotilayrittäjien rahoituksella.

- Mtech Digital Solutions kerää lehmämäärään pohjautuvan maksun tiedon käsittelyyn, laskentaan, ylläpitoon ja tuotekehitykseen.
- ProAgria-keskukset keräävät palveluihin käytettävän rahoituksen, jonka jokainen keskus päättää itsenäisesti. Keskukset rahoittavat myös valtakunnallisen asiakaspalvelun toiminnan.

Keskikokoisen 60 lehmän karjan vuosittainen kustannus tuotosseurantaan kuulumisesta on noin 850–900 € eli 0,15 snt/l. Osa lisäpalveluista, kuten näytteenotto, tallennuspalvelu ja mittaritestaus laskutetaan erikseen käyttäjiltä. Meijerit kustantavat näytelogiistiikan ja -analytiikan omille tuottajilleen.

Jäsenenä:
ProAgria
Faba Osk.
Mtech Digital Solutions
Valio alkutuotanto

Jäsenenä Suomessa

ProAgria

Tuotosseurannan tuotekehitys, raportit, laadunvalvonta, auditoinnit, sovellukset, tulosten tulkinta ja neuvonta sekä tuotosseurannan ohjesääntö.

Mtech

Digital Solutions

Tuotosseurannan laskenta, rekisterit, sovellukset.

Meijerilaboratoriot: maidon pitoisuuksien ja solutietojen analysointi, näytepikarien logistiikka.

Faba

Tuotosseurannan tiedot jalostusarvosteluissa. Hedelmällisyys-, terveys- ja sukutiedot.

Lypsylaitevalmistajat ja maahantuojat:

automaatio ja tiedonkeruu. Esimerkiksi Mtechin teknisesti toteuttama yhteispohjoismainen NCDX-palvelu ja sen vaiheittain korvaava globaali versio iDDEN yhdistävät tuotosseurannan ja lypsyasema- ja robottivalmistajien tiedot yhteen eri maissa.

ICAR (International Committee for Animal Recording) on maailmanlaajuinen tuotosseurantajärjestöjen yhteistyöorganisaatio, joka määrittelee yhteiset toimintatavat tuotosseurantaan ja tarjoaa riippumattomia ohjeita, standardeja ja sertifiointeja eläinten tunnistamiseen, rekisteröintiin ja arviointiin. Lisäksi ICAR pyrkii edistämään kestävästä ruokaketusta ja avoimia markkinoita, kunnioittaen ihmisten ja eläinten hyvinvointia.

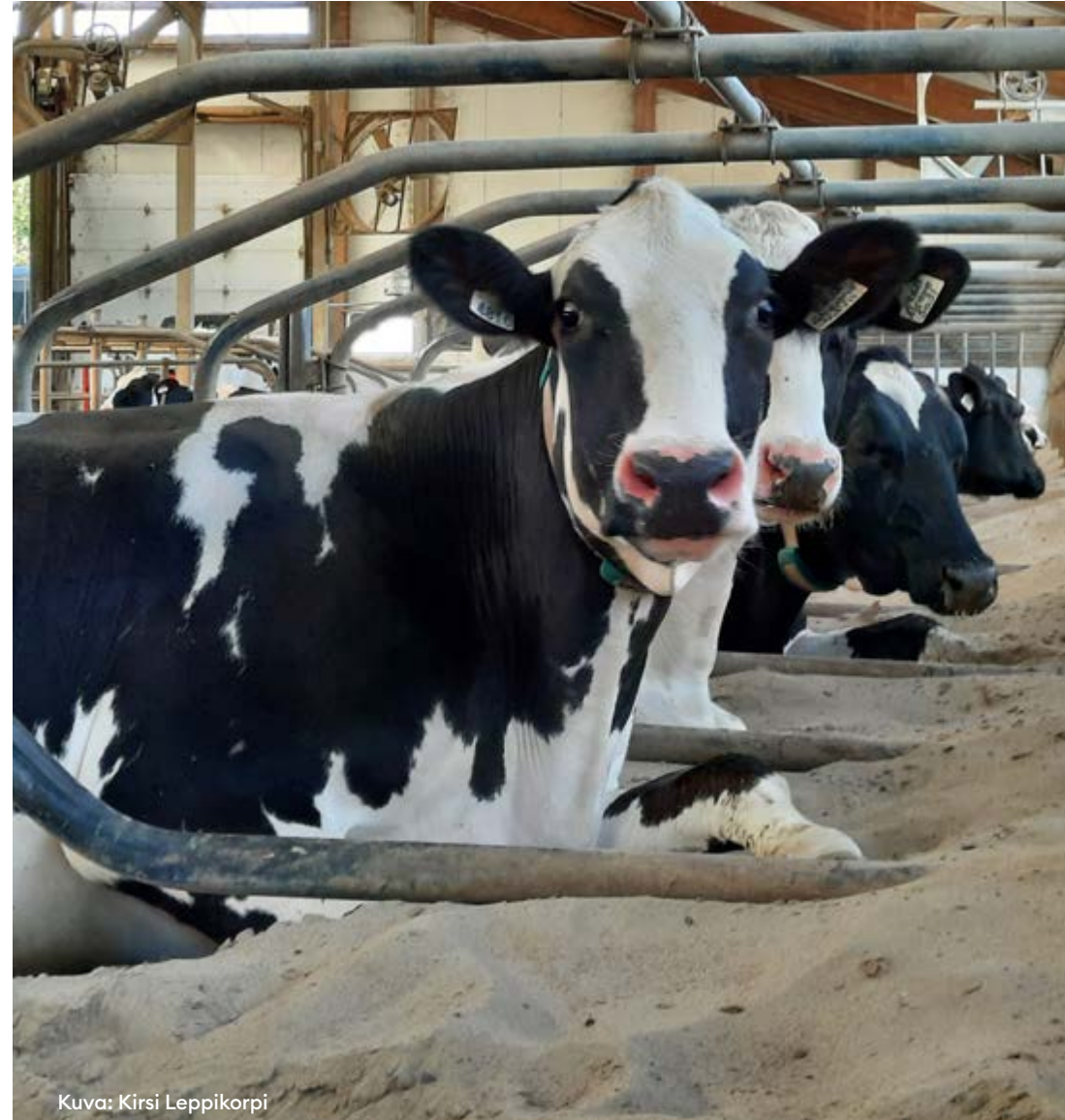
ICARilla on noin 130 jäsenjärjestöä noin 60 eri maassa, ja se kattaa lehmien lisäksi myös puhvelien, lampaiden ja vuohien tuotosseurannan. ICAR tarkistaa ja sertifioidu eläinten tunnistamiseen, maidon mittaukseseen ja näytteenottoon käytettävät laitteet sekä järjestää maito- ja DNA-laboratorioiden testausta. Naudanjalostuksen yhteisarvostelu *Interbull* on myös osa ICARin toimintaa.

ICARissa on useita työryhmiä ja alakomiteoita, joissa jäsenjärjestöjen työntekijät toimivat. Suomesta toiminnassa ovat mukana:

- *Animal data exchange group:*
Alexey Shelepaev, Mtech Digital Solutions Oy
- *Artificial Insemination & RT Working Group:*
Marja Eskelinen, FABAA
- *Measuring, Recording and Sampling Devices Sub-Committee:*
Kirsi Leppikorpi, ProAgrria Keski-Pohjanmaa

MRSD-SC

Mittaus-, tallennus- ja näytteenottolaitteiden alakomiteassa (*Milk recording and sampling devices sub-committee*, MRSD-SC) ICARin jäsenet tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoa eri maiden nautaeläinten, lampaiden, vuohien ja puhvelien tallennus- ja näytteenottolaitteista. Tehtävänä on myös ylläpitää ja päivittää ohjeita maatiloilla käytettävien mittaus- ja tallennuslaitteiden arvioimiseksi ja sertifiointimiseksi sekä kehittää ja edistää testaus- ja arviointijärjestelmiä. Ryh-

Kuva: Kirsi Leppikorpi

män tavoitteena on helpottaa ja koordinoida kansainvälistä viestintää ja yhteistyötä tallennus- ja näytteenottolaitteiden tutkimuksessa ja kehittämisessä. Ryhmä toimii yhteistyössä muiden ICARin alakomiteiden, työryhmien ja testauskeskusten kanssa. Mittaus- ja tallennuslaitteiden hyväksyntää varten ICARilla on kolme testauskeskusta, jotka sijaitsevat Ranskassa, Hollannissa ja Saksassa.

Pohjoismainen yhteistyö tuotosseurannassa

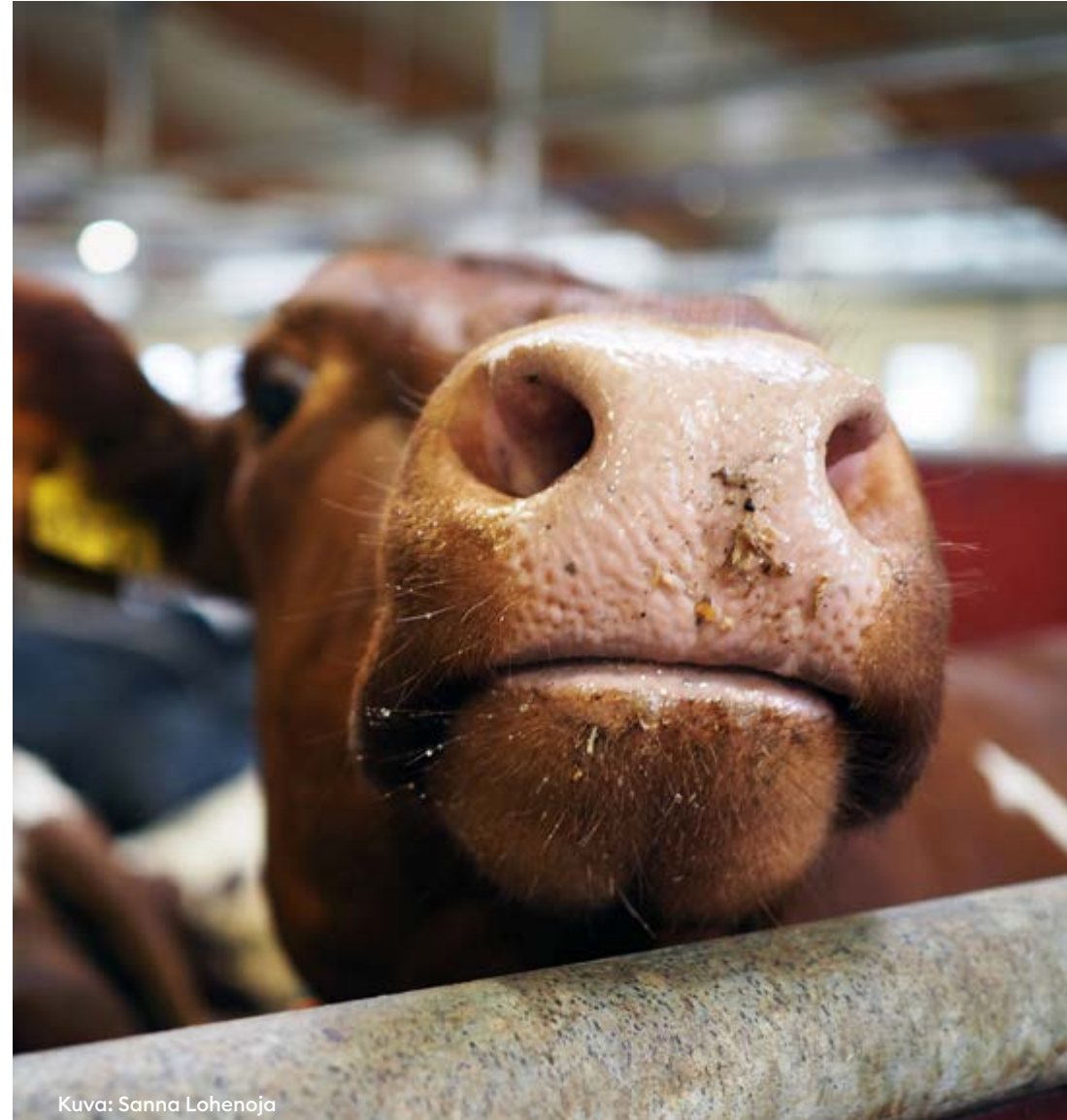
ICAR-toiminnan lisäksi kerran vuodessa kokoontuu ns. ”Nordic ICAR” keskustelemaan pienten maiden kesken tuotosseurannasta ja jakamaan hyviä käytäntöjä. Aluksi mukana olivat vain Pohjoismaat, sittemmin myös Viro. Osallistujina on ollut 2–3 henkilöä joka maasta.

Maitomittarien huolto- ja testauspalvelu

Kaikki maitomittarit on testattava kahden vuoden välein. Kiinteät mittarit testataan joko laitevalmistajien huollon yhteydessä tai ProAgrian palveluna. Siirrettävien maitomittareiden testausta ja huoltoa ProAgria tarjoaa keskitetysti Kouvossa. Testauksen ollessa ajankohtainen mittarit kannattaa lähettää testauspisteelle välittömästi koelypsytyn jälkeen, jotta ne ehtivät takaisin hyvissä ajoin ennen seuraavaa koelypsytystä. Lähettäminen tapahtuu asiakaspalautuksena tuottajamyymälöiden jakamissa mittarilaatikoissa Postin kautta. Vanhentuneet maitomittarit, joihin ei ole enää saatavilla varaosia, kannattaa uusia.

Maitomittarien säännöllinen kunnossapito ja testaus varmistavat tilan tuotosseurantatulosten tarkkuuden ja luotettavuuden. Omien maitomittarien testausajankohdan voi tarkistaa ProAgrian verkkopalveluista tai tuotosseurannan asiakaspalvelusta.

Lisätietoa [ProAgrian sivuilta](#).

Kuva: Sanna Lohenoja

Kuva: Kirsi Leppikorpi

Viivakoodilliset maitonäytepikarit

Vuoden 2024 aikana tuotosseurannan maitonäytteenotossa siirryttiin käyttämään pelkästään esikoodattuja eli viivakoodillisia maitonäytepikareita. Lehmän tunnistetieto yhdistetään viivakoodeihin ennen pikarien lähettämistä laboratorioon. Viivakoodien skannaukseen on useita eri tapoja. [Lisätietoa skannauksesta löytyy ProAgrian sivuilta.](#)

Kysy lisää asiantuntijaltasi tai tuotosseurannan asiakaspalvelusta sähköpostitse tuotosseuranta@proagria.fi tai puhelimitse 09 8566 5980.

Tuotosseurannan tallennuspalvelu

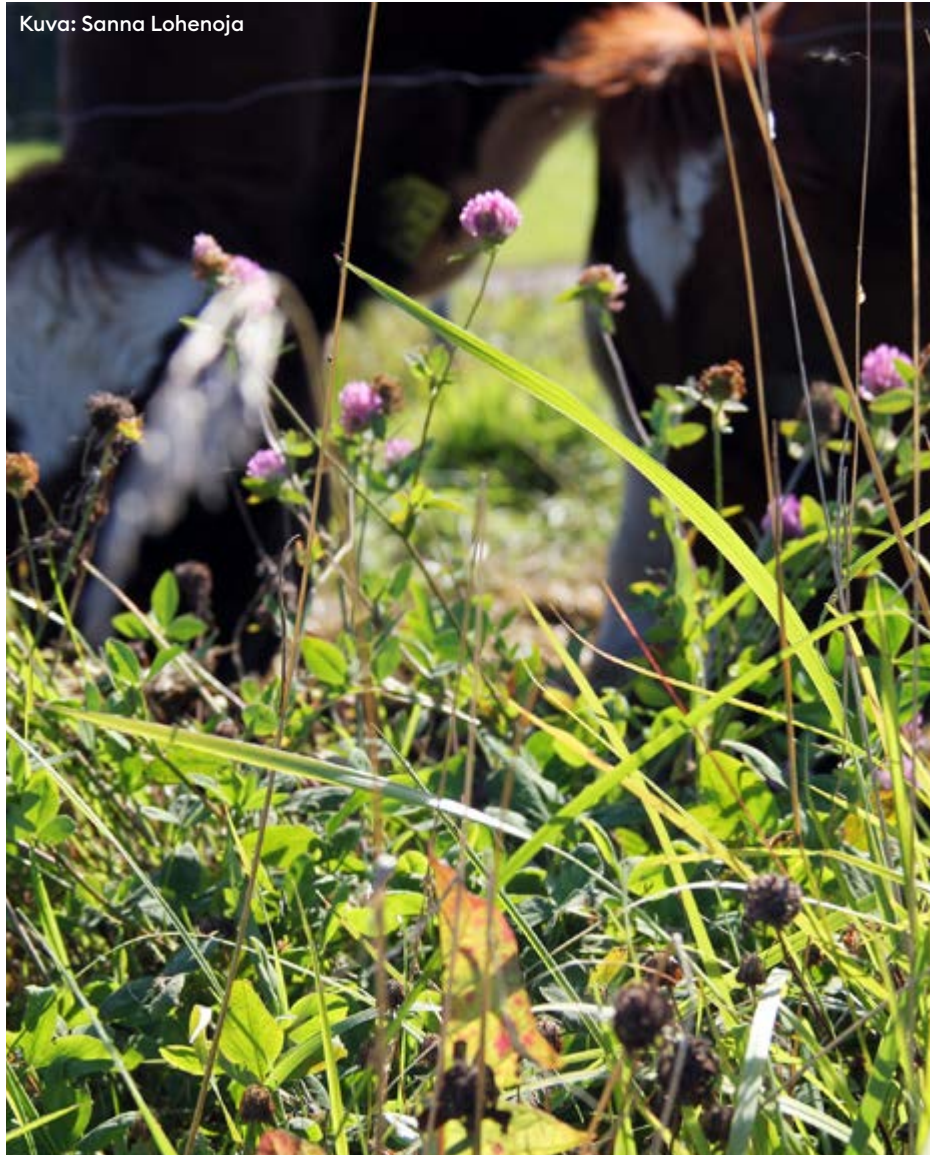
Tuotosseurannan tallennuspalvelu tarjoaa mahdollisuuden tallentaa koelypsyjen tiedot rekisteriin tarkasti ja viiveettä. Tiedot kannattaa lähettää tallennukseen välittömästi koelypsyt jälkeen joko sähköpostilla tai WhatsApp-viestinä, jolloin ne saadaan kirjattua heti ja tiedot ovat ajantasaisesti käytettävissä. Samalla tallentajat tarkistavat tietoja sekä seuraavat tiedon laatupisteitä, jolloin niihin voidaan vaikuttaa jo varhaisessa vaiheessa.

Lue lisää tallennuspalvelusta:
[ProAgria | Tuotosseurannan tallennuspalvelu](#)

Kirsi Leppikorpi
Huippuosaja, tuotosseurannan tekniikka
ProAgria Keski-Pohjanmaa

Vuoden 2024 ruokintakatsaus: vaihteluiden vuosi

Kuva: Sanna Lohenoja

Ruokintavuosi 2024 oli säilörehujen sekä rehujen ja maidon hinnan suhteen hyvin vaihteleva. Vuoden alussa ruokinnan kate heikkeni verrattuna vuoteen 2023, mutta syksyllä ruokinnan katteet paraniivat suhteessa edellisvuoteen. Tähän vaikuttivat sekä maidon hinnan positiivinen kehitys että ostorehukustannusten lasku, varsinkin rehujen hinnan kautta.

Vuoden 2023 todella sulavien ensimmäisten satojen jälkeen moni tavoitteli vuodelle 2024 hieman suurempaa satomäärää. Ensimmäisen sadon paras korjuuhetki oli todella vaikea määrittää. Massaa ei näyttänyt olevan, ja kasvustojen raakavalkuaiset huitelivat yli 200 g/kg ka, eli kasvupotentiaalia oli vielä käyttämättä. Kun päätös niitosta lopulta tehtiin, jäätiin edellisvuoden sulavuudesta selkeästi jälkeen. Alueelliset kuivuusjaksot saivat aikaan sen, että myös toisen sadon kanssa piti jäädä odottamaan massaa. Näin ollen toisenkin sadon sulavuus oli keskimääräisesti heikompi, ja osalla alueista vesisateet siirsivät sadonkorjuun aloitusta.

Tuotannon ja ruokinnan tunnuslukuja seurantalaskelmien perusteella vuosilta 2023 ja 2024

	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2024
Meijerimaito, l/lehmä/pv	30,4	30,7
Maidon rasva-%	4,46	4,50
Maidon valkuais-%	3,56	3,59
Väkirehut, % kuiva-aineesta	45,1	46,0
Ostorehut, % kuiva-aineesta	29,1	29,1
Dieetin syönti-indeksi	122	121
Dieetin korjattu ME MJ/kg ka	10,82	10,75

Vuoden 2024 ruokintakatsaus: vaihteluiden vuosi

Ruokinnan talouden tunnuslukuja seurantalaskelmien perusteella vuosilta 2023 ja 2024 sekä syksyltä 2024

	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2024	1.9.–31.12.2024
Väkirehukustannus, snt/l	14,1	13,51	13,23
Ostorehukustannus, snt/l	11,0	9,47	8,91
Rehukustannus, snt/l	23,6	22,09	22,07
Maidon hinta, snt/l	52,8	49,34	51,51
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l	37,3	35,62	37,87

Säilörehujen syönti-indeksi ja energia olivat näiden haasteiden vuoksi keskimääräisesti heikommät verrattuna vuoteen 2023. Tämä näkyy KarjaKompassin seurantalaskelmista niin, että väkirehujen käyttö ruokinnassa lisääntyi syksyllä 2024 syksyyn 2023 verrattuna, kun taas dieetin kokonaissyönti-indeksi heikkeni. Vuoden 2024 rehuissa oli ollut hyvin valkuaista, joten valkuaishuhujen määrää ruokinnassa saatiin pienennettyä. Tämä piti ostorehukustannuksen maltillisena. Ostorehukustannus pieneni vuoden 2023 tasosta myös kohtuullisen viljan hinnan ansiosta.

Maidon hinnan positiivinen kehitys syksyllä 2024 ja hyvät pitoisuudet yhdistettynä alhaisempiin ostorehukustannuksiin paransivat ruokinnan katetta maitotuotto-rehukustannuksen perusteella syksyllä 2024. Rehukustannus on merkittävä kuluerä maitotilalla, joten on hyvä tarkastella tilannetta säännöllisesti esimerkiksi Karjakompassin seurantalaskelman avulla.

Ida Korhonen
Kehityspäällikkö ruokintapalvelut,
osaamisvastaava
ProAgria Itä-Suomi

Genomitestaus ja NTM – loistavat yhdessä!

Kestävyys on ehkä tärkein jalostettava ominaisuus tilatasolla. Kestävyyteen satsaaminen nostaa tilan tuotostasoa, sillä poikimakertojen nousun myötä lehmän lypsykausikohtaiset tuotokset paranevat. Kolme ja neljä kertaa poikineet lehmät lypsävät keskimäärin yli 2 000 kg ensikoita enemmän maitoa lypsykaudessa.

Parantunut kestävyys antaa mahdollisuuden entisestään tehostaa eläinvalintaa tilalla. Mitä vähemmän tarvitaan lehmävasikoita uudistukseen, sitä paremmista emistä ne voidaan valita. Käyttämällä sukupuolilajiteltua siementä varmistetaan vielä, että syntyvä vasikka on lehmänen. Uudistustarpeen pienentyessä tilalla voidaan käyttää yhä enemmän liharotusiemennyksiä, mikä nostaa välitykseen menevistä vasikoista saatavaa hintaa. Liharodun käyttö aloitussiemennyksissä onkin viime vuosina lisääntynyt nopeasti.

Genomititulokset puhuvat puolestaan

Sitä, miten hyvin genomitestitulosten avulla voidaan ennakoida tulevan lypsyuran pituutta, on tutkittu vasikkana tai hiehona genomitestatuista, Suomessa syntyneistä lehmistä. Vuonna 2015 syntyneet ja genomitestatut ayrshire- ja holsteinlehmät jaoteltiin roduittain genomisen kokonaisjalostusarvon (gNTM) mukaan kolmeen ryhmään: matalaan, keskitasoon ja korkeaan. Tässä ikäluokassa genomitestattuja eläimiä oli kaikkiaan noin 7 000.

Nyt noin 10 vuotta lehmien syntymän jälkeen erot kestävydessä eri ryhmien välillä ovat merkittäviä. Ayrshiressä matalan jalostusarvon ryhmä (gNTM 0 tai alle) on poikunut helmikuuhun 2025 mennessä keskimäärin 2,9 kertaa ja lypsänyt 27 143 EKM kg. Tämän ryhmän eläimistä enää 3 % on lypsässä. Korkean jalostusarvon ryhmä (gNTM yli 15) on paremman kestävyytensä ansiosta ehtinyt poikimaan samassa ajassa keskimäärin 3,7 kertaa, lypsäen tämänhetkiseksi elinikäistuotokseksi 38 100 EKM kg. Tämän ryhmän lehmistä elossa on yhä 8 %. Koska korkean jalostusarvon eläimistä huomattavasti suurempi osuus on vielä lypsässä, tulevat ryhmien väliset erot kasvamaan entisestään.

Kuva: Sanna Lohenoja

Genomitestaus ja NTM – loistavat yhdessä!

Ayrshire – genomitestatut 2015 syntyneet:
kestävyys helmikuuhun 2025 mennessä

Mitta	NTM_G<=0	0<NTM_G<=15	NTM_G>15
eläinten lkm	361	2 849	548
ntm_keskiarvo	-3,3	8,6	18,3
poisto %	97	95	92
poikimisia	2,9	3,4	3,7
Maito, kg	25 882	30 788	34 888
EKM, kg	27 143	33 046	38 100
EKM kg/elinpv	13,5	15,1	16,5

Kuva 1. Genomitestattujen ayrshire-lehmien kestävyys eri NTM-tasoilla

Holstein – genomitestatut 2015 syntyneet:
kestävyys helmikuuhun 2025 mennessä

Mitta	NTM_G<=0	0<NTM_G<=15	NTM_G>15
eläinten lkm	370	2 053	588
ntm_keskiarvo	-3,4	8,5	19,4
poisto %	96	93	91
poikimisia	3,2	3,6	3,9
Maito, kg	32 675	36 919	39 918
EKM, kg	32 961	38 031	42 097
EKM kg/elinpv	15,5	16,8	17,8

Kuva 2. Genomitestattujen holstein-lehmien kestävyys eri NTM-tasoilla

Genomitestaus ja NTM – loistavat yhdessä!

Kuva: Sanna Lohenoja

Holsteinin tilanne on täsmälleen samanlainen. Genomitestin perusteella lasketun matalan jalostusarvon ennusteen saaneet lehmät on poistettu aiemmin kuin korkean jalostusarvon saaneet lehmät. Huonosta kestävydestä johtuen keskipoikimakerta ja elinikäistuotos ovat jääneet keskimääräistä matalammiksi. Korkean jalostusarvon saaneista HOL-lehmistä lypsissä on puolestaan yhä noin 10 %, ja tämänhetkinen keskipoikimakerta on 3,9 ja elinikäistuotos yli 42 000 EKM kg. Erot ryhmien välillä tulevat vielä kasvamaan, kunhan kaikki ikäluokan lehmät ovat tulleet poistetuksi.

Suomalainen lypsylehmä on entistä kestävämpi

Suomalaisten lypsylehmien kestävyys on parantunut huomasti muutaman viimeisen vuoden aikana. Poistettujen lehmien keskipoikimakerta on noussut viimeisen 7 vuoden aikana lähes 0,5 poikimakertaa. Vuonna 2023 poistettujen eläinten keskipoikimakerta oli 3,41. Poistettujen lehmien elinikäistuotos on puolestaan noussut samana aikana lähes 6 500 kg, ollen vuonna 2023 poistetuilla yli 33 000 kiloa.

Kestävyyden paraneminen on merkki siitä, että jalostusohjelma toimii ja tuottaa entistä parempaa eläinainesta. Hyvänä tilatason työkaluna kestävyiden jalostamiseksi on toiminut genomitestaus. Sen avulla on pystytty saamaan selville jo vasikasta, onko eläin saanut vanhemmiltaan sellaiset perintötekijät, jotka ennustavat nimenomaan hyvää kestävyyttä, enemmän poikimisia ja korkeampia elinikäistuotoksia.

Jukka Pösö
Tutkimusagronomi
Faba osk

Katsaus lehmien terveyteen ja poikimisiin

Terveystarkkailu tuottaa tietoa lehmien terveydestä ja sen kehityksestä. Yleisimmät terveyspulmat ovat pysyneet samoina vuodesta toiseen, ja lemiä hoidetaan eniten hedelmällisyshäiriöiden ja utaresairauksien takia. Poikimiseen liittyvät ongelmat aiheuttavat vain vähän toimenpiteitä, ja keskimäärin lehmät poikivat eläviä vasiikoita ongelmitta.

Terveystarkkailun kattavuus on erittäin hyvä, sillä hoitoja saadaan yli 90 % tuotosseurantakarjoista. Muiden sairausryhmien kuin utaresairauksien ja hedelmällisyshäiriöiden osuus on selvästi vähäisempi. Samoin rotujen väliset erot ovat ennallaan. Holsteinlehmä hoidetaan enemmän kuin muiden rotujen lemiä, ja erityisen selvästi ero näkyy hoitojen yhteismäärässä. Vähän yli puolet tuotosseurannan holsteinlehmistä hoidettiin jonkin vaivan takia vuoden 2024 aikana, ja näistä lähes jokainen sai 2 aloitushoitoa. Vastaavasti ayrshirelehmistä hoidettiin noin 41 % jonkin terveydellisen syyn takia, ja aloitushoitoja näille tarvittiin vuoden aikana 1,7.

Hedelmällisyshäiriöhoidot liittyvät pääosin tiineeksi tulemisen ongelmiin, minkä takia lehmille kertyy paljon hoitoja. Kiimattomuus, hiljaiset kiimat ja rakkulat ovat erittäin yleisiä vaivoja. Kun lehmä on saatu tiineeksi, tiineyden päättyminen eli synnytys sujuukin jo helposti. Synnytyssapua toki annetaan vaikeissa poikimisissa, mutta tiineeksi tulemisen ongelmiin verrattuna synnytyksen hoitomäärät ovat siitä vain murto-osan. Vasikkakuolleisuuden ja poikimavaikkeuden tilastot kertovat samaa.

Katsaus lehmien terveyteen ja poikimisiin

Kuva: Johanna Virén

Rotujen väliset erot poikimavaikeudessa ja vasikkakuolleisuudessa

Vaikeita poikimisia (poikimavaikeuskoodi 3) on kaikista poikimisista hyvin vähän, eli vain noin 2,5 %. Ensikoilla poikimavaikeudet ovat hieman yleisempiä, mutta keskimäärin ensikoidenkin poikimiset sujuvat helposti. Vasikkakuolleisuus on lypsyroduilla keskimäärin hyvällä tasolla, ja vasikoista syntyy elävänä noin 95 %. Ensikoiden vasikoista syntyy kuolleena hieman suurempi osa, mutta silti niistäkin yli 90 % elävänä.

Rotujen välillä on jonkin verran eroja poikimavaikeudessa ja vasikkakuolleisuudessa. Lypsyroduilla erot ovat pieniä, molempien valtarotujen lehmät poikivat helposti, ja noin 95 % vasikoista syntyy elävänä. Jos tarkastellaan vasikkakuolleisuutta isärodun perusteella, erityisesti niissä poikimisissa, joissa vasikan emä on lypsyrotuinen ja isä liharotuinen, tulokset eivät juurikaan muutu.

Liharotujen välillä on eroja risteytysvasikoiden vasikkakuolleisuudessa, mutta eniten käytetyillä liharoduilla noin 95 % vasikoista syntyy elävänä. Poikimavaikeuksien osalta tilanne on hyvin samankaltainen. Keskimäärin poikimavaikeudet ovat harvinaisia eikä rotujen välillä ole suuria eroja. Risteytyskäyttöön tarkoitettujen liharotusonnin valitaan ensisijaisesti niiden poikimaominaisuuksien perusteella, ja tilannetta myös seurataan säännöllisesti. Näin pyritään varmistamaan, että tarve synnytyksavulle pysyy vähäisenä.

Terhi Vahlsten
Kehitysgonometri
Faba osk

Maidontuotannon talousvuosi 2024

Kuva: Iina Tauriainen

Vuoden 2024 alussa maidon hinta jatkoi edeltävä vuonna alkanutta laskuaan. Hinta kävi alimmillaan kesän aikana, mutta lähti jälleen nousuun vuoden loppua lähestyttäessä.

Maidon hintaa nostatti erityisesti voin hinnan nousu, joka kuitenkin kääntyi aivan vuoden lopussa laskuun. Suomessa maidon hinnan vaihtelut tapahtuivat perinteisesti muuta Eurooppaa hitaammin, ja kun vuoden ensimmäisellä puoliskolla Suomessa maksettiin Euroopan keskitasoa parempaa hintaa, niin loppuvuonna maidon hinta olikin alle Euroopan keskitason. Luonnonvarakeskuksen kokoaman tilaston mukaan maidon hinta oli vuonna 2024 keskimäärin 48,55 senttiä/litra. Laskua tuli 9 % edellisen vuoden keskimääräiseen maidon hintaan, joka oli 53,16 senttiä/litra.

Vaikka maidosta maksettava hinta laski, laskivat myös maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat verrattuna vuoteen 2023:

- Maatalouden tuotantotarvikkeiden ja palveluiden hinnat laskivat hieman yli 6 % (Tilastokeskuksen aineisto).
- Lannoitteiden ostohinnat laskivat yli 13 %.
- Rehujen hinta laski 10,6 %.
- Energian hinta laski sähkön osalta 7 % ja moottoripolttoaineiden osalta 7,2 %.

Nämä muutokset näkyivät myös Luken maidontuotannon markkinamarginaalissa. Markkinamarginaali, joka kuvaa maidosta saatavan tuoton ja tuotantomenojen hintasuhteita, lähti alkuvuodesta 2024 laskuun, mutta vuoden loppua kohden kuitenkin nousi.

Maidontuotannon talousvuosi 2024

Kuva: Tanja Korpela

Koroissa, investoinneissa ja hintasuhteissa käännettä parempaan

Vuonna 2023 korkealla olleet ja erityisesti velkaiisiin tiloihin iskeneet korot lähtivät laskuun vuonna 2024. Tammikuussa 12 kuukauden euriborkorko oli 3,605 % ja joulukuussa vastaava korko oli 2,436 %, eli vuoden aikana laskua tapahtui hieman alle 1,2 prosenttiyksikköä. Vuoden 2023 lopusta alkaen 12 kuukauden euriborkorko on ollut lyhyempiä euriborkorkoja matalammalla tasolla. Näyttää siltä, että eri euriborkorot alkavat lähestyä toisiaan, mikä viittaa korkojen laskun hidastumiseen. Korkotaso jäänee 2 % tuntumaan.

Vuosi 2024 näytti pientä virkistymistä maidontuotannon investointeihin. Lypsykarjatalouden investointeihin haettiin avustusta yhteensä yli 31 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna jäätiin 18 miljoonan tuntumaan. Tämä on merkki siitä, että epävarmojen vuosien jälkeen yrittäjien luottamus alkaa palata, siitäkin huolimatta, että maatalouden investointeihin käytettyjen tavaroiden ja palveluiden hinnat jatkoivat hienoista nousua.

Kokonaisuudessaan vuoden 2024 maidontuotannon hintasuhteet näyttävät jatkaneen aiempien kahden vuoden hieman parempaa tilannetta. Merkille pantavaa on, että ääripäiden väli on kasvanut aiemmasta, eli hyvin menestyvien ja heikosti menestyvien tilojen välillä on suuri ero. Samaan aikaan kun kannattavat maitotilat ovat pystyneet parantamaan tulostaan, heikommin pärjävillä vastaava kasvua ei ole tapahtunut.

Maatalous ja maidontuotanto on pitkäjänteistä yritystoimintaa, jossa muutosten vaikutukset tulevat näkyviin vasta pitkällä aikavälillä. Tässä kuvassa jatkuva toiminnan kehittäminen ja kokonaisvaltainen johtaminen mahdollistavat kannattavuuden parantamisen.

Petri Koivisto
Kehitysjohtaja, talouspalvelut
ProAgria Keskusten Liitto

Tieto tukena tilan kehityksessä

Koivurannan sukutila Uraisilla on ollut nykyisen isännän Tomi Aho-
sen isännöimä vuodesta 2006. Tuohon aikaan tilalla keskityttiin
emolehmien kasvatukseen ja mansikan viljelyyn, mutta tuotan-
tosuuntaa alettiin vähitellen muuttamaan maidontuotantoon.

Sanna Ahonen työskenteli aluksi muualla, mutta lypsävien määrän kasvaessa hän siirtyi vähitellen kokonaan tilan töihin. Vuonna 2009 valmistunut emolehmien kylmäpihatto muokattiin lypsylehmille sopivaksi rakentamalla lypsyasema ja maitohuonetilat.

Maidontuotantoon siirryttiin rauhalliseen tahtiin. Lypsylehmien määrä kasvatettiin ostamalla vasikoita ja omalla vasikkatuotannolla. Pitkän tähtäimen jalostussuunnitelma tähtää tuottavaan, kestävään ja terveeseen karjaan. Tila on niin Faban kuin ProAgrian asiakas.

- Vuosien huolellinen jalostustyö alkaa jo näkyä tuloksissa, ja maidon pitoisuudet alkavat olla toivotulla tasolla, Sanna kertoo.

Tuotosseurannalla viedään tilaa eteenpäin

Tila liittyi tuotosseurantaan heti maidontuotantoon siirtyessään, ja se onkin osoittautunut tärkeäksi apuvälineeksi toiminnan kehittämisessä. Tuotosseurannasta saadaan arvokasta tietoa jalostukseen.

- Tuotosseuranta auttaa hahmottamaan, mitä mikäkin lehmä todella tuottaa. Meillä tavoitteena ei ole pelkästään lypsykilojen maksimointi, vaan myös maidon pitoisuuksien – rasvan ja valkuaisen – optimointi. Lypsyasemalta voidaan päivittäin seurata maitomääriä, mutta pitoisuustiedot saadaan vain tuotosseurannan kautta, Sanna toteaa tuotosseurannan merkityksestä.

Kuva: Aamu-Ilona Kumpulainen

Tieto tukena tilan kehityksessä

Mittaamista, analysointia ja optimointia

Tuotannon tavoitteet asetetaan tarkasti, ja niiden saavuttamista seurataan säännöllisesti. Mikäli tunnusluvut alkavat laskea, Pro-Agrian asiantuntijoiden kanssa pysähdytään analysoimaan tilanetta ja etsitään kehityskohteita. Tässä tuotosseurannan tulokset tarjoavat arvokasta tietoa.

- Maidontuotannon asiantuntija osallistuu ruokinnan suunnitteluun ja auttaa hahmottamaan tuotannon kokonaiskuvaa. Kasvintuotannon asiantuntija tukee peltoviljelyn kehittämisessä ja optimoinnissa, Sanna kertoo.

Tilalla seurataan tarkasti kokonaistulosta ja sen muodostumista. Tuotantopanokset ja saavutettu tulos ovat jatkuvassa tarkkailussa.

- Ilman selkeitä mittareita ei voida varmistaa, että yritystoiminta pysyy tuottavana ja kilpailukykyisenä, Sanna muistuttaa.

Sanna kannustaa kaikkia liittymään ja pysymään tuotosseurannassa, jotta siinä olisi riittävästi tiloja mukana ja sitä pystytään ylläpitämään.

- Tuotosseuranta tarjoaa mahdollisuuden vertailla omaa tilaa muiden tilojen tuloksiin, ja tämä antaa paljon arvokasta tietoa oman toiminnan kehittämiseen.

Riitta Peräinen
Puutarha-asiantuntija
ProAgria Keski-Suomi

”Tuotosseuranta tarjoaa mahdollisuuden vertailla omaa tilaa muiden tilojen tuloksiin, ja tämä antaa paljon arvokasta tietoa oman toiminnan kehittämiseen.”

*Sanna Ahonen,
Koivurannan tila*

Perinteitä ja tulevaisuuden tekijöitä

Humalajärven tila Toivakassa on ollut saman suvun hallussa vuodesta 1697 lähtien. Nykyinen isäntäpari, Heidi Hakkarainen ja Pekka Torppa, on hoitanut tilaa 20 vuotta ja panostanut jatkuvasti tilan kehittämiseen ja kannattavuuteen.

Vuonna 2008 tilalle rakennettiin uusi robottinavetta. Kolme vuotta sitten toteutettu etälietesäiliö paransi lietteen varastointia ja levitystä, ja näin vähensi ostolannoitteiden tarvetta. Liete levitetään pelloille yleensä touko–heinäkuussa.

Tilan tulevaisuus näyttää valoisalta, sillä seuraava sukupolvi on jo vahvasti mukana toiminnassa. Kaksi pojista on opiskellut maaseuturittäjäksi ja aikoo jatkaa tilanpitoa.

- Pojilla on omat kiinnostuksen kohteensa maatilan töistä: Kalle keskittyy koneisiin ja Heikki karjanhoitoon, Heidi kertoo.

Tuotosseurannasta selkeät hyödyt

Tila on ollut mukana tuotosseurannassa 77 vuoden ajan. Heidän miehensä se on ollut tärkeä asia tuotannon kehittämisessä.

- Tuotosseurannan hyöty on merkittävä. Lypsyrobotista saadaan paljon tietoa, mutta ei vielä kaikkea niin hyvin kuin tuotosseurannan raporteista, Heidi toteaa.

Tilan maitotuotannolle on asetettu selkeä keskituotostavoite, 12 000 kiloa maitoa lehmää kohti. Tavoitteena on saada mahdollisimman paljon maitoa hyvillä pitoisuuksilla.

Kuva: perhealbumi

Perinteitä ja tulevaisuuden tekijöitä

- Tuotosseurannan kausiraporttien avulla seurataan lehmien maitotuotantoa yksilötasolla ja pyritään pitämään lypsykäyrät tasaisina. Mahdolliset poikkeamat analysoidaan nopeasti, jotta niihin voidaan reagoida ajoissa. Karjakohtaisesti seurataan kaikkea raportilla olevaa, Heidi summaa.

Lehmien jalostuksessa tavoitteena on kehittää terveitä, pitkäikäisiä eläimiä, jotka soveltuvat robottilypsyyn ja joiden elinikäinen tuotos on hyvä. Jalostussuunnitelman teko ja sonnivalinnat on ulkoistettu Faballe.

ProAgrian palvelut tukevat kehitystä

ProAgrian asiantuntijapalveluita käytetään monipuolisesti. Maidontuotannon asiantuntija tekee ruokintasuunnitelmat ja päivälaskelmat. Hän käy myös navetassa katsomassa, mitä sinne kuuluu.

- Ulkopuolinen näkökulma tuo arvokasta lisätietoa tilan toiminnan kehittämiseen, sillä omalle tekemiselle voi helposti sokeutua, Heidi pohtii.

Tilan kasvintuotanto suunnitellaan karjan tarpeiden mukaan, jotta kaikille eläinryhmille, lypsäville, ummessa oleville ja nuorkarjalle, saadaan niille soveltuvaa rehua. ProAgrian asiantuntija on apuna satomäärien kasvattamisessa.

- Hyvän säilörehun tuottaminen vaatii osaamista ja oikea-aikaisia toimenpiteitä, ja haastavat kesäsäät voivat vaikuttaa satoihin merkittävästi. Rehua tehdäänkin aina riittävästi ja ylijäämää myydään naapureille, Heidi summaa.

Riitta Peräinen
Puutarha-asiantuntija
ProAgria Keski-Suomi

”Tuotosseurannan hyöty on merkittävä. Lypsyrobotista saadaan paljon tietoa, mutta ei vielä kaikkea niin hyvin kuin tuotosseurannan raporteista.”

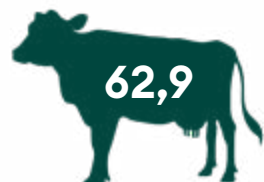
*Heidi Hakkarainen,
Humalajärven tila*

TULOKSET 2024

Tuotosseuranta Suomessa 2024

Millainen on keskimääräinen tuotosseurantakarja?

lehmää
tuotosseuranta-
karjassa

Maidon
koostumus:

4,40 %
rasvaa

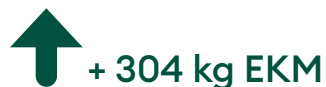
3,61 %
valkuaista

186 000
kpl/ml soluja

Tuotos

11 171 EKM

Elopaino

665 kg

+ 4 kg

Tuotos

10 371 kg

→ = muutos
edelliseen
vuoteen

Tuotosseurannassa:

2 914 - 8 %
karjaa

182 467 - 4 %
lehmää

72,6 %
Suomen karjoista

79,9 %
Suomen lehmistä

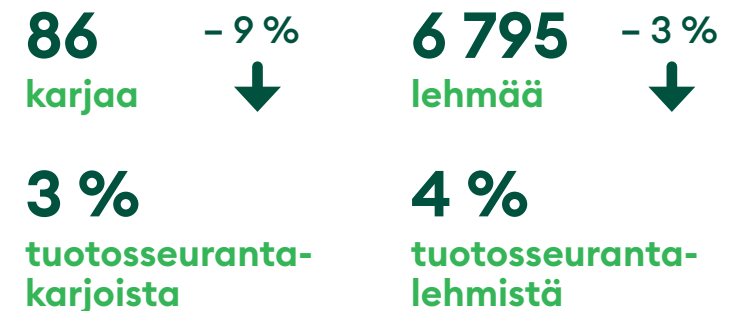
Tuotosseuranta Suomessa 2024: luomu

Millainen on keskimääräinen tuotosseurantakarja luomussa?

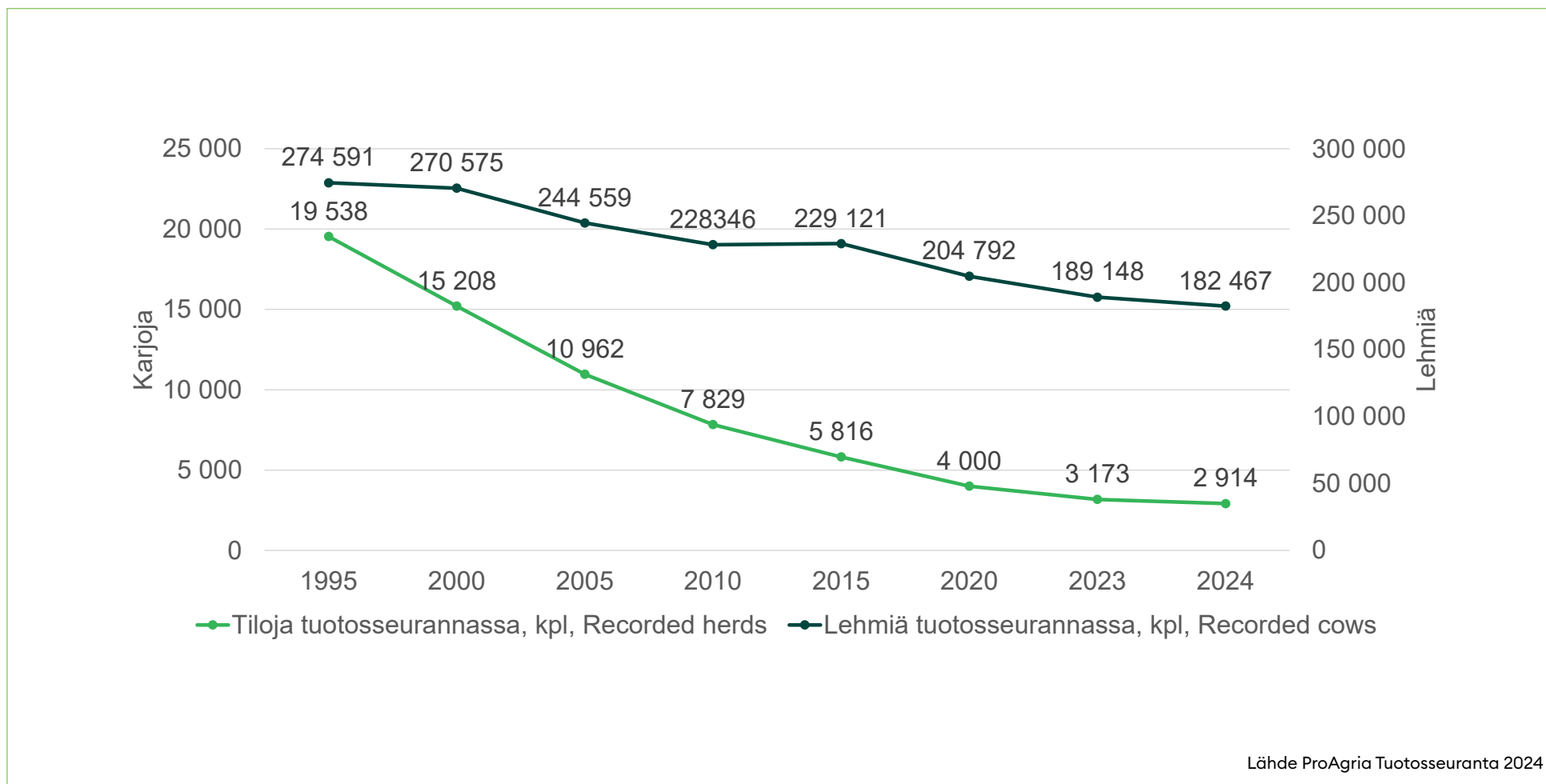
→ = muutos edelliseen vuoteen

Tuotosseurantakarjat luomussa:

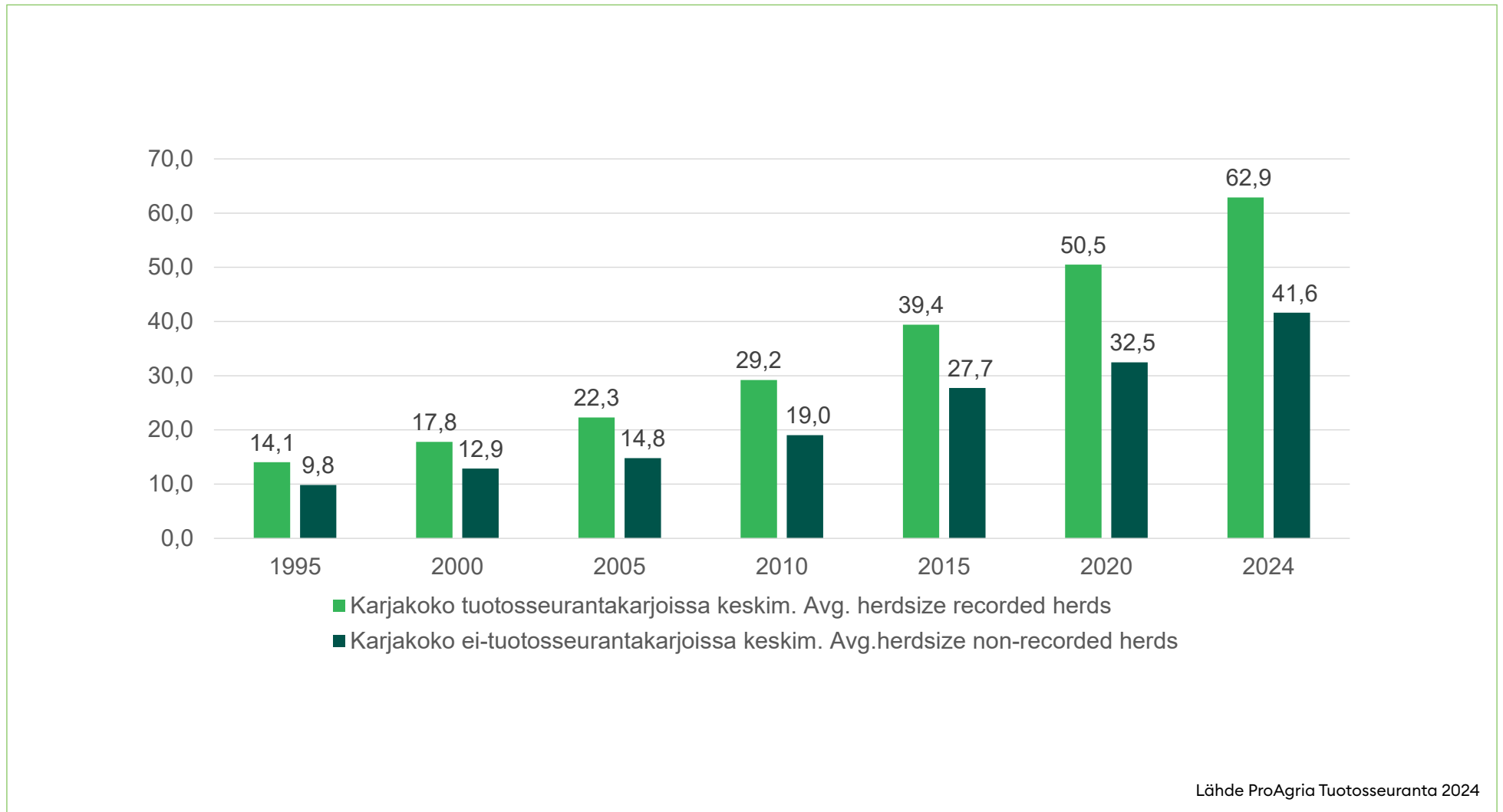
Karjojen ja lehmien määrän kehitys tuotosseurannassa 1995–2024

Recorded cows, 1995–2024

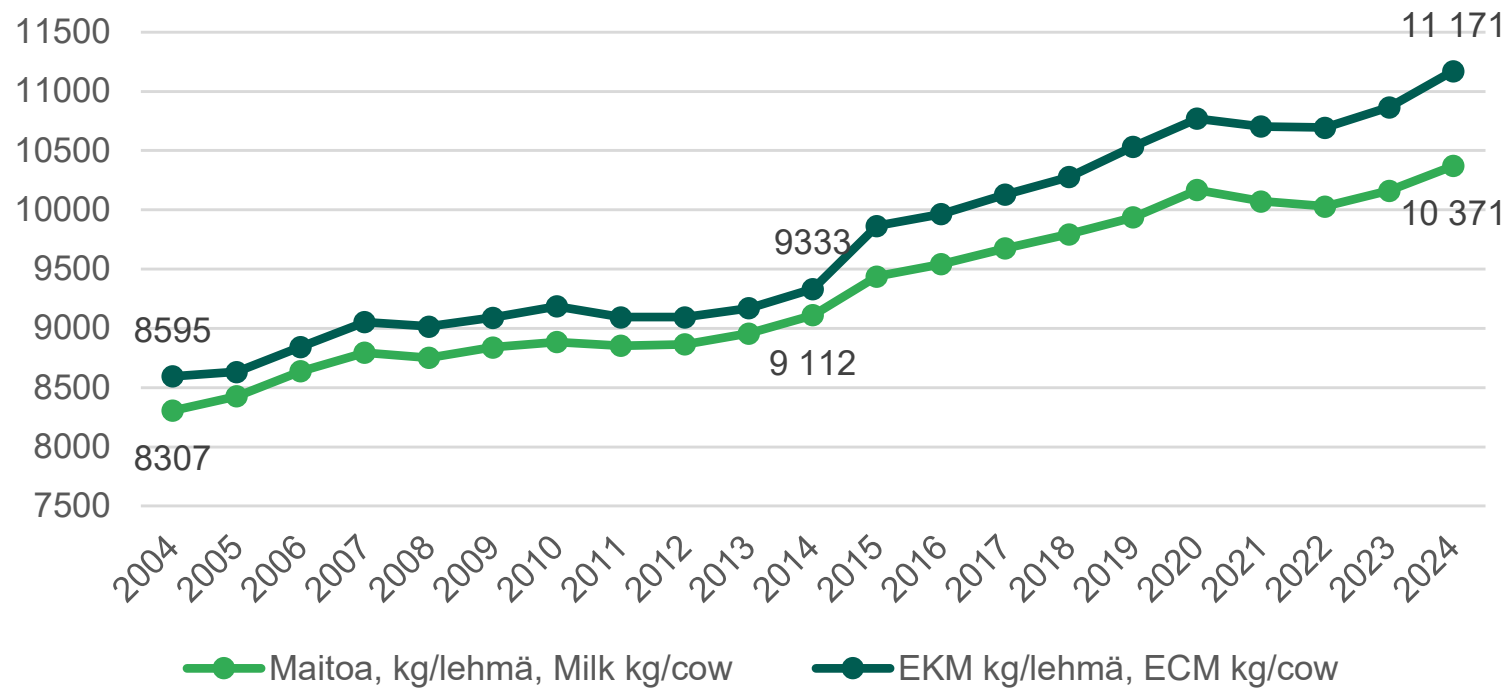
Karjakoon kehitys tuotosseurantakarjoissa ja muissa karjoissa 1995–2024

Average herd size in recorded and non-recorded herds, 1995–2024

Keskituotoksen kehitys tuotosseurantakarjoissa

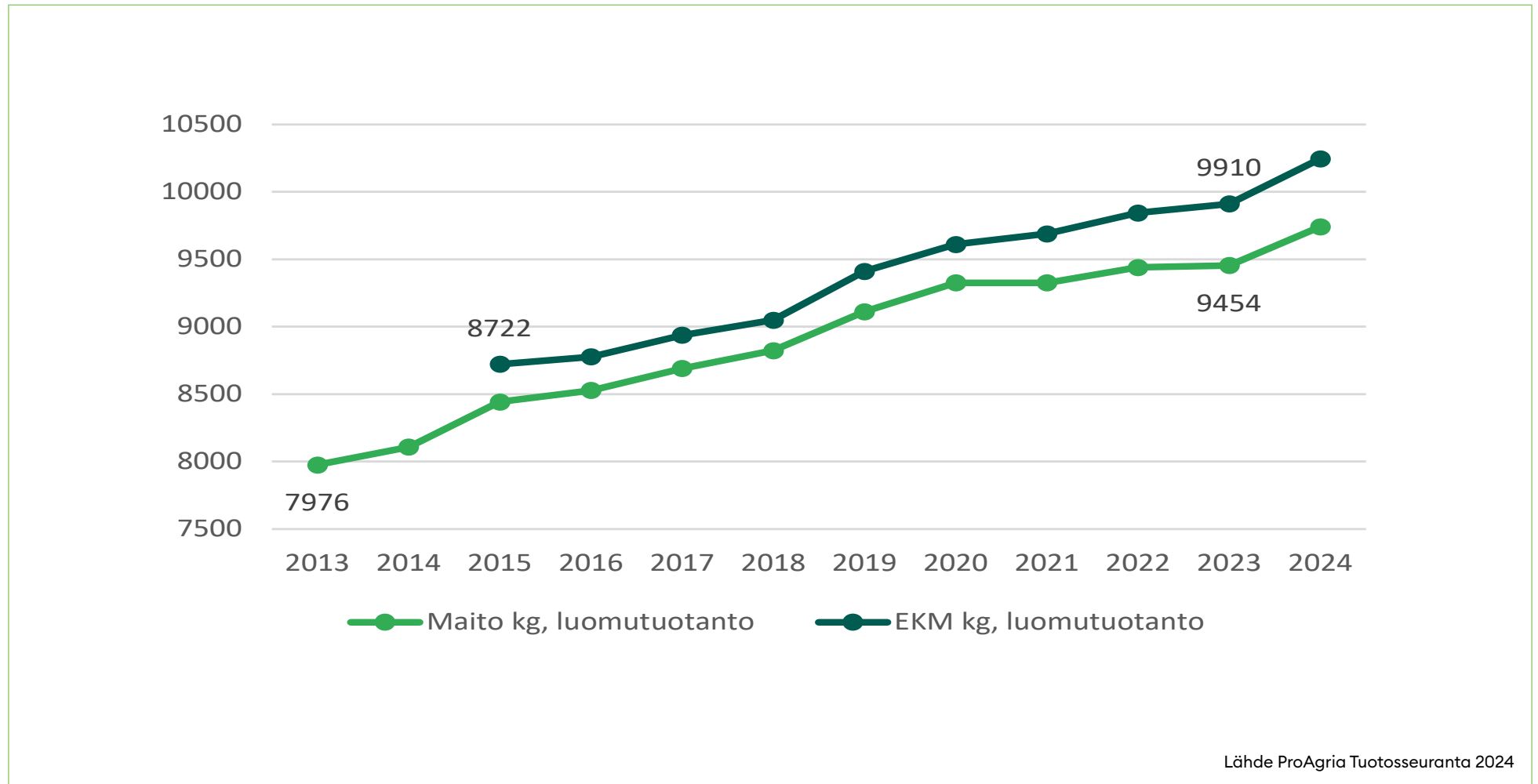
Average yield in recorded herds

Lähde ProAgria Tuotosseuranta 2024

Keskituotos luomutiloilla 2013–2024

Average milk yield, organic farms 2013–2024

Keskimääräinen tuotos ProAgria keskuksittain

Average yield by ProAgria Centres

ProAgria keskus ProAgria area	Karjoja Herds	Lehmiä Cows	Lehmiä/ karja Cows/herd	Tuotosseuranta- lehmien osuus % Share of cows in milk recording %	Keskimääräinen tuotos kg vuonna 2024 Average yield kg 2024					Maidon pitoisuudet Milk Content		Soluluku Cell account
					Maitoa Milk	EKM kg ECM kg	Valk. kg Protein kg	Rasva kg Fat kg	R + V F+P	V % P %	R% F%	
					Etelä-Suomi	493	31 085	63,1		10 114	10 861	
Nyland ja FHS	21	1 421	67,7		10 193	11 048	369	449	818	3,62	4,40	215
Länsi-Suomi	203	13 306	65,7		10 150	10 866	365	448	813	3,60	4,42	222
Etelä-Savo	157	8 344	53,2		10 383	11 119	372	458	830	3,58	4,41	179
Itä-Suomi	652	40 226	61,7		10 566	11 347	382	468	850	3,61	4,42	171
Keski-Suomi	134	6 253	46,8		10 427	11 251	380	463	843	3,64	4,44	169
Etelä-Pohjanmaa	335	23 934	71,4		10 261	10 919	365	447	812	3,56	4,36	191
Österbotten	119	8 266	69,6		10 125	11 027	373	454	827	3,68	4,48	193
Keski-Pohjanmaa	309	20 192	65,3		10 555	11 320	385	465	850	3,65	4,41	184
Oulu	480	28 330	59,1		10 481	11 165	377	454	831	3,60	4,34	182
Åland	12	1 110	92,2		10 923	11 817	401	491	892	3,68	4,50	217
Koko maa/ total 2024	2 914	182 467	62,9	79,9	10 371	11 117	375	456	831	3,61	4,40	186

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Keskimääräinen tuotos ProAgria keskuksittain, luomutilat

Average yield by ProAgria area, organic farms

ProAgria keskus ProAgria area	Karjoja Number of herds	Lehmiä Number of cows	Lehmiä/ karja Cows/herd	Tuotosseurantalehmien rotujakauma Share of different races				Vuosituotokset kg 2024 Yields kg					Maidon pitoisuudet, Milk contents		soluluku 1000 kpl Cell account
				AY	HOL	SK Finncattle	Muu Other	Maito Milk	EKM ECM	Valk. Protein	Rasva Fat	V + R F+P	Valk.% Protein %	Rasva-% Fat %	
Etelä-Suomi	15	1 292	44,9	46,7	39,7	10,7	2,9	8 569	8 986	297	370	667	3,46	4,32	166
Länsi-Suomi	10	904	90,9	35,7	58,8	0,5	5,0	9 807	10 141	339	408	747	3,45	4,16	248
Etelä-Savo	9	499	57,3	55,0	38,3	6,7	0,0	8 672	9 394	307	390	697	3,54	4,5	208
Itä-Suomi	12	943	66,5	22,3	68,2	1,3	8,2	10 328	10 888	360	446	806	3,48	4,32	232
Etelä-Pohjanmaa	19	1 759	95,5	35,7	62,9	0,1	1,3	10 050	10 501	342	423	765	3,4	4,21	228
Österbotten	11	729	66,8	45,5	44,5	1,7	8,3	9 388	10 221	336	424	760	3,58	4,52	209
Keski-Pohjanmaa	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Oulu	7	416	62,4	3,6	77,1	19,3	0,0	10 159	10 520	353	423	776	3,48	4,17	140
Koko maa, total	86	6795	72,2	34,6	57,9	3,5	4,1	9 741	10 245	337	416	753	3,46	4,27	214

*Alueella on alle viisi karjaa, joten tuloksia ei julkisteta.

There are less than five herds in the area, so results are not published.

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Elinikäistuotos ProAgria-alueittain

Lifetime yield by ProAgria areas

ProAgria keskus	Karjoja	Lehmiä	Elinikäis-tuotos, kg.		EKMkg /elinpäivä	Maitokg /elinpäivä	EKMkg /elinpäivä	Maitokg /elinpäivä	Keskipoikimakerta		Poisto-%
ProAgria area	Number of herds	Number of cows	Lifetime yield		ECMkg/day	Milk kg/day	ECM kg/day	Milk kg/day	Average lactation number		Culling rate
			Elävät Cows	V. 2024 Poistetut Y. 2024 culled	Elävät Cows alive		Poistetut Culled cows		Elävät Cows alive	Poistetut Culled cows	
Etelä-Suomi	493	31 085	25 068	33 248	16,1	15,1	17,7	16,6	2,75	3,47	30,1
Nyland ja FHS	21	1 421	24 654	33 216	15,8	14,6	17,7	16,4	2,66	3,42	31,2
Länsi- Suomi	203	13 306	25 469	34 100	16,0	15,1	17,7	16,7	2,73	3,45	29,3
Etelä-Savo	157	8 344	25 198	32 613	16,1	15,2	17,4	16,4	2,70	3,42	31,7
Itä-Suomi	652	40 226	25 746	34 526	16,6	15,6	18,3	17,3	2,76	3,51	29,5
Keski-Suomi	134	6 253	26 339	35 531	16,5	15,6	18,3	17,4	2,78	3,56	31,0
Etelä-Pohjanmaa	335	23 934	24 460	31 276	15,9	15,0	17,3	16,3	2,63	3,24	31,0
Österbotten	119	8 266	24 050	31 035	16,0	14,9	17,3	16,1	2,65	3,25	29,7
Keski-Pohjanmaa	309	20 192	25 231	33 830	16,6	15,6	18,4	17,3	2,67	3,41	29,8
Oulu	480	28 330	26 163	35 152	16,6	15,7	18,3	17,4	2,78	3,54	29,4
Åland	12	1 110	22 469	34 004	15,9	14,2	18,9	17,6	2,49	3,22	33,6
2024	2 914	182 467	25 356	33 655	16,3	15,4	18,0	16,9	2,73	3,44	30,0

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuotokset roduittain

Yields per breed

Rotu Breed	Lehmiä Number of cows	Maito kg Milk kg	EKM kg ECM kg	Valk. Kg Protein kg	Rasva, kg Fat kg	Valk.% %	Rasva-% Fat %	Soluluku 1 000 kpl Cell account	Elinikäistuotos, kg. Lifetime yield		Elinikäistuotos, EKM kg Lifetime yield		EKM kg /elinpäivä ECMkg /day		Maito kg /elinpäivä Milk kg/day	
									Elävät Cows alive	Poistettut culled cows	Elävät Cows alive	Poistettut culled cows	Elävät Cows alive	Poistettut culled cows	Elävät Cows alive	Poistettut culled cows
Ayrshire	49 890	9 421	10 340	349	432	3,71	4,59	196	24 471	32 464	26 600	35 143	15,6	17,3	14,4	15,9
Brown Swiss	551	9 780	10 391	351	421	3,59	4,31	173	20 357	19 048	21 504	20 330	14,3	13,5	13,5	12,7
Guernesey	47	9 025	9 933	321	415	3,55	4,60	166	17 265	13 318	18 874	14 671	13,0	10,9	11,9	9,9
Holstein	91 557	10 964	11 609	391	472	3,57	4,31	182	26 128	35 160	27 400	36 777	16,8	18,7	16,0	17,9
Jersey	1 202	8 265	9 897	325	431	3,93	5,22	185	16 699	20 683	19 926	24 804	13,1	14,3	11,0	12,0
Montbeliard	616	10 585	11 154	383	451	3,62	4,26	192	18 058	20 204	18 988	21 345	13,9	14,5	13,3	13,8
Muu, other	94	9 140	9 586	323	380	3,53	4,16	144	16 872	10 811	17 465	11 152	12,1	8,9	11,6	8,6
Itäsuomenkarja, Eastern finncattle	134	4 589	4 874	160	199	3,49	4,34	141	10 564	11 602	11 239	12 284	6,7	6,8	6,3	6,4
Länsisuomenkarja Western finncattle	659	7 295	7 760	253	320	3,47	4,39	184	19 195	19 964	20 350	21 270	11,7	11,6	11,0	10,9
Pohjoissuomenkarja, Northern finncattle	255	5 804	6 138	200	254	3,44	4,38	171	13 809	16 453	14 575	17 565	8,5	9,0	8,1	8,5
Suomenkarja yhteensä, Finncattle together	1 047	6 587	6 997	228	288	3,46	4,38	178	16 681	18 261	17 674	19 454	10,3	10,5	9,7	9,8
Kaikki yht. All breeds together	145 004	10 371	11 117	375	456	3,61	4,4	186	25 356	33 655	26 925	35 705	16,3	18,0	15,4	16,9

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuloksia roduittain

Results per breed

Rotu Breed	Lehmiä Number of cows	Elopaino Live weight	Keskipoikimakerta Avg. lactation number		Poikima- väli pv Avg. calving interval	Siem./ poik. Insemi- nations per calving	Poistoikä vuotta Avg. age at culling years	Ummessa olo kausi pv. Avg. dry period d.	Lepokausi pv. Avg. days open	Siemennys kausi pv Service period d.
			Elävät Cows alive	Poistetut Culled cows						
Ayrshire	49 890	629	2,84	3,54	400	1,90	5,6	67	85	38
Brown Swiss	551	654	2,37	2,26	395	1,72	4,1	70	84	40
Guernesey	47	672	2,29	1,89	393	1,78	3,7	64	81	30
Holstein	91 557	694	2,68	3,41	402	1,91	5,4	64	85	40
Jersey	1 202	523	2,35	2,81	407	1,85	4,7	70	86	36
Montbeliard	616	694	2,11	2,35	388	1,74	4,0	62	80	30
Muu, other	94	702	2,30	1,86	389	1,57	3,4	68	81	24
Itäsuomenkarja, Eastern finncattle	134	515	2,75	2,96	385	1,74	5,0	91	88	34
Länsisuomenkarja Western finncattle	659	575	2,85	2,98	405	1,95	5,0	72	85	40
Pohjoissuomenkarja, Northern finncattle	255	535	2,77	3,37	402	1,86	5,3	78	87	32
Suomenkarja yhteensä, Finncattle together	1 047	562	2,82	3,06	402	1,90	5,1	76	86	38
Kaikki yht. All breeds together	145 004	665	2,73	3,44	402	1,91	5,4	65	85	40

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Hedelmällisyyden ja kestävyyskeyfigureja

Fertility and longevity key figures

	Poikimaväli pv Calving interval d.	Siem./ poikiminen Services/ calving	Keskipoikimakerta Av. Lactation number		Poistoikä, v Age at culling, years	Elinikäistuotos, kg Lifetime yield, kg		EKM kg /elinpäivä ECM kg /day	
			Elävät Cows alive	Poistetut Culled cows		Elävät Cows alive	Poistetut Culled cows	Elossa Cows alive	Poistetut Culled
2008	410	1,87	2,31		5,0	17 758	23 644		
2009	412	1,89	2,33		5,0	18 209	24 097		
2010	414	1,88	2,33		5,1	18 431	24 704		
2011	417	1,95	2,31		5,1	18 487	24 701		
2012	418	2,01	2,32		5,0	18 610	24 902	12,3	13,9
2013	418	2,01	2,32		5,1	18 726	25 104	12,4	13,9
2014	416	1,94	2,34		5,1	19 043	25 459	12,5	14,0
2015	413	1,94	2,37		5,1	19 775	26 418	13,2	14,7
2016	410	1,90	2,41	2,98	5,1	20 532	26 666	13,6	15,0
2017	411	1,93	2,47	3,05	5,1	21 319	27 610	14,0	15,3
2018	407	1,90	2,52	3,10	5,1	22 037	28 416	14,4	15,8
2019	408	1,93	2,57	3,16	5,2	22 811	29 449	14,8	16,2
2020	404	1,90	2,61	3,26	5,3	23 455	30 612	15,2	16,7
2021	402	1,92	2,65	3,33	5,3	24 074	31 644	15,6	17,1
2022	403	1,93	2,67	3,36	5,4	24 288	32 349	15,7	17,4
2023	403	1,91	2,70	3,41	5,4	24 786	33 071	16,0	17,7
2024	402	1,91	2,73	3,44	5,4	25 356	33 655	16,3	18,0

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Poiston syy

Culling reasons

Poiston syy Culling reasons	Hiehot, heifers					Ensikot, 1. parity					Useammin poikineet, >1 parity				
	Ay	Hol	Sk Finncattle	Muut Other	Yht. Total	Ay	Hol	Sk Finncattle	Muut Other	Yht. Total	Ay	Hol	Sk Finncattle	Muut Other	Yht. Total
0 Ei tiedossa, not known	31.6	29.8	33.2	48.9	6 638	17.7	17.4	8.6	24.7	1 765	17.4	16.3	15.2	22.5	7 485
11 Tapaturma, accidents	5.4	9.6	4.9	1.6	1 100	3.3	11.1	2.2	1.7	763	2.4	6.2	1.5	2.6	2 048
12 Utaretulehdus, mastitis	0.1	0.1	0.9	0.0	16	7.1	6.9	10.8	5.0	692	17.8	19.3	20.9	13.3	8 285
13 Vedinvika/-vamma, teat injury	0.0	0.1	0.0	0.0	6	1.7	2.6	0.7	0.7	216	2.0	1.7	5.9	1.8	834
14 Huono hedelmällisyys, poor fertility	25.5	22.2	22.0	1.9	3 072	20.1	18.1	15.8	11.1	1 839	14.6	13.8	13.7	13.3	6 247
15 Jalkarakenne, foot conformation	1.0	1.7	0.0	0.4	197	2.9	2.7	0.7	2.0	272	4.1	4.7	1.0	2.8	1 967
16 Jalkasairaus, foot disease	1.2	2.4	0.9	0.4	269	2.7	3.8	1.4	1.5	326	4.7	6.0	1.8	4.0	2 411
17 Poikimavaikeus, calving difficulty	0.7	0.8	0.0	0.1	100	2.0	2.0	2.2	2.2	199	1.2	1.5	0.8	0.9	613
18 Ruoansulatuskanavan sairaus, metabolic diseases	3.4	6.4	3.1	2.5	808	1.3	3.1	3.6	0.9	236	2.3	4.0	3.6	2.5	1 478
19 Poikimahalvaus, milk fever	0.0	0.0	0.0	0.0	3	0.1	0.1	0.0	0.0	11	1.8	2.5	0.8	1.4	971
20 Muu sairaus, other disease	3.4	5.1	1.8	1.6	648	2.3	3.6	1.4	2.4	303	3.5	4.4	2.6	3.9	1 799
21 Huono tuotos tai jalostusarvo, low production /BV	6.2	3.9	2.7	0.4	615	18.9	11.3	15.1	17.0	1 433	9.0	5.4	5.7	7.3	3 038
22 Vanha, old	0.1	0.2	0.4	0.1	24	0.0	0.0	0.0	0.0	3	2.3	1.8	1.5	4.9	902
23 Huono utarerakenne, poor udder conformation	0.2	0.1	0.4	0.0	14	3.1	2.9	8.6	1.5	301	8.1	3.5	10.8	4.1	2 388
24 Huono lypsettävyys, poor milkability	0.2	0.1	0.0	0.0	15	4.8	3.8	5.0	1.5	429	1.9	1.5	2.1	1.3	737
25 Huono luonne/sopeutumattomuus, poor temperamer	2.0	1.4	2.7	0.2	223	6.1	4.1	13.7	6.1	511	1.0	0.9	3.4	2.1	444
26 Muu syy, other reason	8.7	8.4	12.6	4.0	1 308	4.9	5.9	9.4	7.9	553	5.3	5.6	7.7	5.0	2 451
27 Teuraseläin, slaughter animal	10.2	7.7	14.3	37.7	3 252	0.7	0.4	0.7	5.2	93	0.6	0.5	0.8	6.4	298
28 Huonot emo-ominaisuudet, poor maternal quality	0,0	0,1	0,0	0,1	11	0	0	0,0	5,2	6	0,0	0,0	0,3	0,3	16

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuloksia lypsykausittain

Results per lactation

Lypsykausi Lactation number	Lehmiä yht. Total recorded cows	Osuus % Share %	Keskimääräinen tuotos kg Avg. yield per cow kg				Maidon pitoisuudet Milk contents		Solut Cell account	Elopaino kg Live weight	Poistoikä vuotta Avg. age at culling	EKM kg /elinpäivä ECMkg/day		Maito kg /elinpäivä Milk kg/day	
			Maito Milk	EKM ECM	Valk. Protein	Rasva Fat	Valk. % Protein %	Rasva % Fat %				Elävät Cows alive	Poistetut Culled	Elävät Cows alive	Poistetut Culled
Yht. total	182 467		10371	11117	375	456	3,61	4,4	186	665	5,4	16,3	18	15,4	16,9
1	54 284	29,8	8877	9690	326	400	3,67	4,51	101	626	3	6,4	6,7	5,9	6,1
2	45 919	25,2	10619	11431	388	469	3,65	4,42	151	650	4,1	13,1	13,3	12,2	12,2
3	34 232	18,8	11194	11954	404	490	3,61	4,38	200	672	5,2	17,2	16,8	16,1	15,7
4	22 493	12,3	11217	11893	401	487	3,57	4,34	244	689	6,2	19,8	19,3	18,6	18,1
5	13 360	7,3	11249	11863	398	487	3,54	4,33	286	691	7,2	21,5	21	20,4	19,9
>6	12 965	7,1	10772	11207	374	458	3,47	4,25	351	676	9,2	23,2	22,6	22,2	21,6

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuloksia poikimaiän mukaan

Results by age at first calving

Poikimaikä kk Calving age months	Lehmiä Cows	Keskimääräinen tuotos kg Avg. yield per cow kg				Maidon pitoisuudet Milk contents		Solut Cell account	Elopaino kg Live weight	Elinikäistuotos Lifetime yield		Elossa olevien keskip.kerta Avg. lactation cows alive	Poistoikä vuotta Avg. age at culling	EKMkg /elinpäivä ECM kg/day Elävät, Cows alive	Maitokg /elinpäivä Milk kg/day	EKMkg /elinpäivä ECM kg/day Poistetut, Culled	Maitokg /elinpäivä Milk kg/day
		Maito Milk	EKM ECM	Valk. Protein	Rasva Fat	Valk. % Protein %	Rasva % Fat %			Elossa Cows alive	Poistetut Culled						
Kaikki, total	145 004	10 371	11 117	375	456	3,61	4,40	186	665	25 356	33 655	2,73	5,4	16,3	15,4	18,0	16,9
<22	4 080	10 172	10 912	367	448	3,61	4,41	205	661	25 406	31 588	2,80	5,0	17,3	16,2	18,3	17,3
22	14 642	10 588	11 315	382	464	3,61	4,38	184	673	25 254	32 481	2,73	5,0	17,2	16,2	18,6	17,6
23	33 790	10 552	11 293	381	464	3,61	4,39	184	665	25 564	33 756	2,76	5,2	17,0	16,0	18,7	17,6
24	33 418	10 431	11 175	377	459	3,62	4,40	183	656	25 784	34 729	2,77	5,5	16,7	15,7	18,5	17,4
25	20 977	10 356	11 104	374	456	3,61	4,40	189	662	25 418	34 488	2,72	5,5	16,2	15,3	18,1	17,1
26	13 947	10 301	11 054	373	454	3,62	4,41	185	663	25 259	33 948	2,69	5,6	15,9	14,9	17,7	16,6
27	8 345	10 211	10 964	368	450	3,61	4,41	188	669	25 268	33 365	2,69	5,6	15,5	14,6	17,2	16,2
28	5 420	10 109	10 865	365	446	3,61	4,41	187	667	24 852	32 056	2,66	5,6	15,1	14,2	16,6	15,7
>29	10 373	9 755	10 522	353	432	3,62	4,43	195	686	23 726	31 578	2,56	5,9	13,8	13,0	15,6	14,6

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tulokset lypsykertojen mukaan

Results by milking system

Lypsykerta/pv milkings/day	Karjoja Herds	Osuus karjoista % Share of herds %	Lehmiä Cows	Osuus lehmistä % Share of cows %	Keskim. karjakoko Avg. herd size	Solut Cell account	Elopaino Live weight kg	Elossa olevien keskip.kerta Avg. lactation number, cows alive	Hiehojen Poikimaikä kk Avg. age at 1st calving m.	Poistoikä vuotta Avg. age at culling
Kaikki	2 914		182 467		62,6	186	665	2,73	25,1	5,4
2x	1 767	60,6	70 260	38,5	39,8	166	649	2,74	25,3	5,5
3x (n 26)	26	0,9	3 958	2,2	149,9	193	675	2,71	24,8	5,3
Robotti, AMS	1113	38,2	108 017	59,2	97,1	198	686	2,72	25,0	5,4

Lypsykerta/pv milkings/day	Keskimääräinen tuotos kg Avg. yield per cow kg				Maidon pitoisuudet Milk contents		Elinikäistuotos Lifetime yield		EKM kg /elinpäivä ECMkg /day		Maito kg /elinpäivä Milk kg/day	
	Maito Milk	EKM ECM	Valk. Protein	Rasva Fat	Valk. % Protein %	Rasva % Fat %	Elossa Cows alive	Poistetut Culled	Elävät Cows alive	Poistetut Culled	Elävät Cows alive	Poistetut Culled
Kaikki	10371	11117	375	456	3,61	4,40	25 356	33 655	16,3	18,0	15,4	16,9
2x	9621	10497	352	439	3,66	4,57	24 371	32 314	15,6	17,2	14,5	16,0
3x (n 15)	11153	11908	392	491	3,51	4,40	26 745	34 256	17,2	18,5	16,4	17,6
Robotti, AMS	10834	11492	389	466	3,59	4,30	25 919	34 598	16,7	18,5	15,9	17,6

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuloksia karjakokoluokittain

Results by herd size

Tilakoko lehmää	Karjoja tuotosseurannassa tilakokoluokittain	Lehmiä yht.	Lehmiä keskimäärin tilakokoluokassa	Keskimääräinen tuotos kg				Maidon pitoisuudet		Solut	Elopaino kg	Elinikäis- tuotos poistetut	Hiehojen poikimaikä kk	Poistoikä vuotta
				Avg. yield per cow kg				Milk contents						
Cows per herd	Number of herds in size class	Total recorded cows	Herd size in class	Maito	EKM	Valk.	Rasva	Valk. %	Rasva %	account	weight	culled cows	1st calving m.	at culling
				Milk	ECM	Protein	Fat	Protein %	Fat %					
alle 25, under 25	491	9 212	19	9 019	9 877	332	415	3,68	4,60	144	644	32 549	25,5	5,7
25-50	894	32 077	36	9 638	10 542	354	442	3,67	4,59	155	655	33 530	25,4	5,6
50-100	898	60 133	67	10 434	11 160	377	457	3,61	4,38	187	673	34 177	25,2	5,4
100-200	368	50 199	136	10 825	11 487	388	466	3,59	4,31	205	686	34 230	25,0	5,4
Yli 200, over 200	88	23 634	269	11 087	11 792	399	482	3,60	4,35	200	722	33 603	24,8	5,2

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

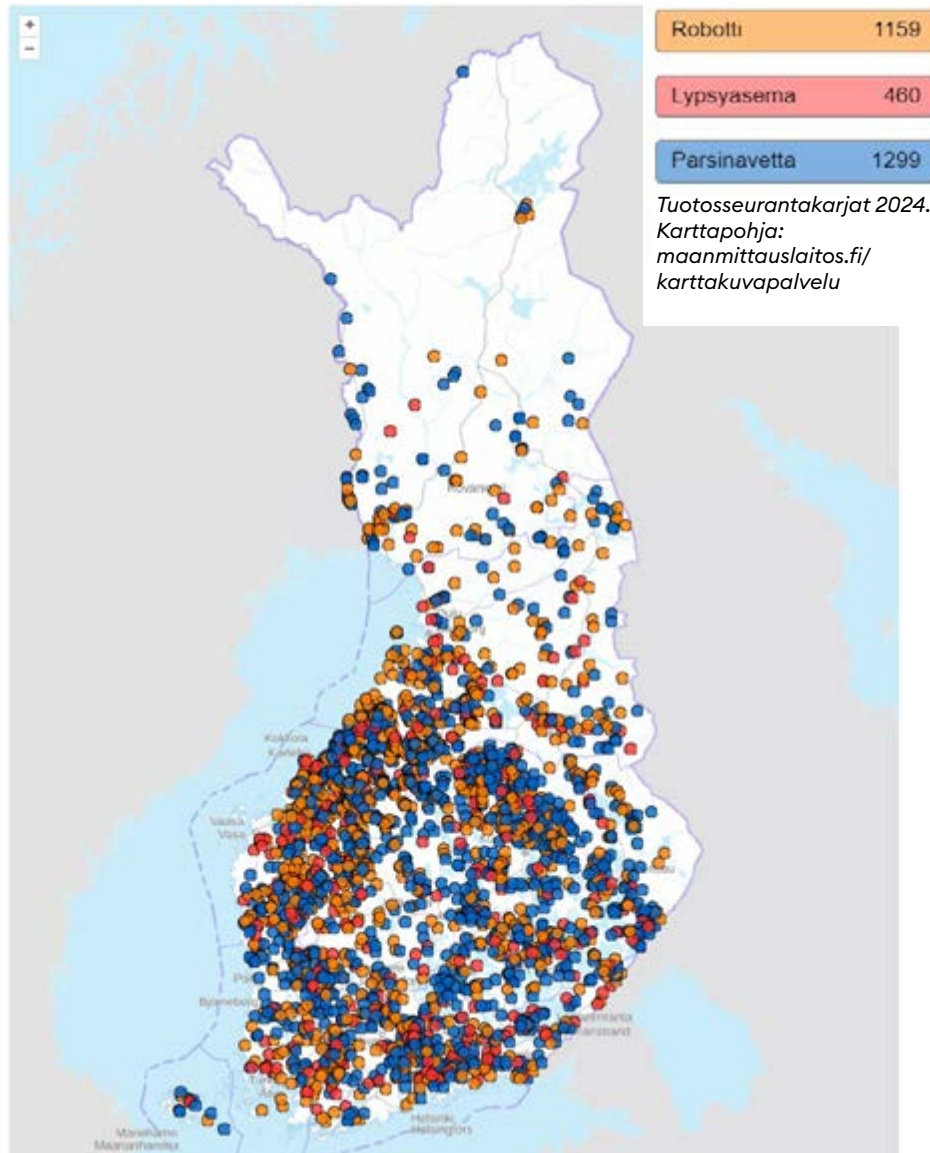
Tuloksia tuotosluokittain

Results by yield class

Keskituotos Avg. Yield	Karjoja tuotosluokittain Number of herds in Yield class	Lehmiä yht. Total recorded cows	Maidon pitoisuudet Milk contents		Solut 1 000 kpl Cell account	Elinikäistuotos Lifetime yield		Elossa olevien keskip.kerta Avg. lactation cows alive	Hiehojen poikimaikä kk. Avg. age at 1st calving m.	Poistoikä vuotta Avg. age at culling	EKM kg /elinpäivä ECMkg/day		Maito kg /elinpäivä Milk kg/day	
			Valk. % Protein %	Rasva % Fat %		Elossa Cows alive	Poistetut Culled				Elävät Cows alive	Poistetut Culled	Elävät Cows alive	Poistetut Culled
-7499	105	3023	3,60	4,61	217	20800	27267	2,82	26,7	5,9	12	13,7	11,3	12,7
7500 - 8499	192	6818,0	3,63	4,63	196	21798	29471	2,71	26,2	5,7	14	15,4	12,6	14,2
8500 - 9499	487	22856,0	3,65	4,56	191	23002	31637	2,73	25,2	5,5	15	16,7	13,8	15,6
9500 - 10499	710	43700,0	3,63	4,45	190	24810	33508	2,74	25,3	5,5	16	17,7	14,9	16,6
10500 - 11499	497	38422,0	3,62	4,36	188	26295	34685	2,72	25,0	5,3	17	18,8	16,1	17,7
11500 - 12499	221	20615,0	3,58	4,26	173	27880	36842	2,71	24,7	5,3	18	19,9	17,3	19,1
12500 -	58	6560,0	3,56	4,21	174	29199	38751	2,65	24,4	5,2	19	21,2	18,6	20,5

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta 2024

Tuotosseurantakarjat 2024

Autamme sinua kaikissa
tuotosseurantaan liittyvissä asioissa

Tuotosseurannan valtakunnallinen asiakaspalvelu

puhelin 09 8566 5980

tuotosseuranta@proagria.fi

Palvelemme arkisin klo 8.15–16.00.

Tavoitat meidät myös chatissa ProAgrian verkkopalveluissa
proagria.fi/verkkopalvelut.

Liity mukaan ProAgrian Tuotosseuranta -Facebook-ryhmään
facebook.com/groups/proagriantuotosseuranta